

Amanda Lövenhamn
Enheten för hantering av farligt gods och
brandfarlig vara (RO-FB)

Konsekvensutredning för ändring av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor (MSBFS 2013:3)

A. Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

MSBFS 2013:3 innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt för viss hantering av brandfarliga gaser och vätskor. I dagsläget finns inget undantag för hantering av gasol, i husbilar eller husvagnar, som används för att försörja fast monterade gasanordningar (kylskåp, spis värme osv).

När MSBFS 2013:3 upprättades användes oftast en inkopplad gasolflaska av modell P11 (innehållande ca 27 liter gasol) vid drift av husvagnar/husbilars gasanordningar. Idag finns det husvagnar/husbilars som istället är utrustade med en stationär gasoltank, som rymmer mer än den traditionella gasflaskan (P11). Storleken på de stationära gasoltankarna kan i vissa fall uppgå till 200 liter.

Hantering och transporten av husbilens gasol omfattas av lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) eller lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG). När husbilen körs eller gör ett kortare uppehåll under färd, omfattas gasolen i den stationära gasoltanken av transport av farligt gods (LFG), och hanteringen är undantagen LBE. Dock omfattas anordning med gas i särskilda anordningar i fordon av undantag enligt 1.1.3.2 (e) MSBFS 2020:9 (myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S 2021) varför det inte finns några specifika regler för gasolen under transporten.

Vid parkering eller övernattnig i husbilen kommer transporten att anses som avslutad och gasolhanteringen återgå till LBE och krav på tillstånd (16 § LBE). Detta innebär att husbilsägare som har gasoltankar som rymmer mer än 60 liter inte är undantagna tillståndsplikt enligt 2 kap. 4 § i MSBFS 2013:3, och att de behöver söka tillstånd för hantering av brandfarlig vara i den kommun där hanteringen sker.

Syftet med en husbil är att på ett enkelt sätt kunna resa. Den nuvarande regleringen påverkar husbilsägare som har stationära gasoltankar större än 60 liter på så sätt att de behöver planera sin resa och inkomma med tillståndsansökan för hantering av

Datum
2023-04-05Ärendenr
2022-06665

brandfarlig vara till samtliga kommuner där uppehåll i resan ska genomföras minst tre månader innan resan sker.

Tillståndskravet ger kommunens tillståndsmyndighet kännedom om hanteringen av brandfarlig vara, vilket är speciellt viktigt vid en räddningsinsats, samt att de kan göra en samlad bedömning om riskerna för den specifika hanteringen tas omhand på ett tillfredställande sätt (7 § LBE). Kopplat till tillståndsplikten finns även krav på föreståndare (9 § LBE) samt kompetens (10 § LBE).

Hanteringen innebär små risker och de allvarligaste personskadorna sker till följd av läckage. Att ha ett tillståndskrav för hantering kommer inte tillföra en säkrare hantering av brandfarlig vara ute i samhället. Detta eftersom tillståndet främst ska uppmärksamma var större mängder brandfarlig vara hanteras och inte hur riskerna förknippade med hanteringen tas omhand.

Det är dock viktigt att poängtera att ett undantag från tillståndsplikt enligt MSBFS 2013:3 inte är ett undantag från resterande delar av LBE. Vilket innebär att hanteringen fortfarande behöver ske på ett säkert sätt och den som hanterar gasolen behöver förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom (se 6 § LBE).

Dagens reglering medför stora kostnader för den enskilda husvagns-/husbilsägaren som har stationära tankar för gasol större än 60 liter eftersom ett tillstånd behöver sökas i varje kommun där husbilen/husvagnen stannar en längre tidsperiod. Ändringen i MSBFS 2013:3 kommer medföra att husvagns-/husbilsägare med större stationära tankar inte längre drabbas av stora kostnader om de väljer att stanna i flera olika kommuner under sin resa.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Alternativet till ändringen (införandet av ett nytt undantag) är att hanteringen av mer än 60 liter gasol i husbil/husvagn fortsatt ska ha tillstånd enligt 16 § LBE. Tillstånd för denna typ av hantering kommer inte tillföra en säkrare hantering av brandfarlig vara ute i samhället eftersom tillstånd främst ska uppmärksamma var större mängder hantering av brandfarlig vara sker ute i samhället. Om regleringen inte kommer till stånd kommer belastningen på kommunernas tillståndsmyndigheter öka i takt med att hanteringen av gasol i husbilar/husvagnar ökar. Alternativt kommer det ske en olaglig hantering av gasol eftersom kommunen inte kommer ha tid eller resurser att lägga på tillsyn av denna typ av hantering. Vidare tillkommer stora kostnader för den enskilde som behöver ansöka om tillstånd i flera olika kommuner. MSB bedömer att ett tillstånd för denna typ av hantering kostar ca 5000 kronor och att man på en genomsnittlig husbilssemester besöker 5 olika kommuner, vilket skulle innebära en kostnad om 25 000 kronor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 KarlstadTelefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Det är främst husbils-/husvagnsägare som berörs av regleringen då de inte behöver söka tillstånd i varje kommun de förväntas övernatta eller stanna för ett längre uppehåll i. Det betyder även att den administrativa bördan för kommunernas tillståndsmyndighet som annars ska hantera dessa tillstånd kommer att minska.

Det betyder även att ägare till fordon med stora tankar inte behöver söka tillstånd när de ska förvara sina fordon inomhus exempelvis vid vinterförvaring. Det innebär också att snabbmatsfordon berörs då de inte heller behöver söka tillstånd vid försäljning inomhus eller utomhus.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

MSBFS 2013:3 innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt vid viss hantering av brandfarliga gaser och vätskor.

Enligt LBE ska den som hanterar, överför, importerar eller exporterar explosiva varor och den som yrkesmässigt eller i större mängd hanterar brandfarliga varor ska ha tillstånd till det (16 § LBE). MSB har bemyndigande med stöd av 25 § första stycket 4 p. förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor att föreskriva om undantag från tillståndskravet i 16 § LBE.

Bemyndigandet innebär att MSB kan undanta hantering av brandfarliga gaser och vätskor som är förenad med en låg risk för skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor. LBE föreskriver som huvudregel att hantering av brandfarliga varor är tillståndspliktig. MSBFS 2013:3 innehåller enbart undantag från lagens huvudregel, dvs. lättnader.

Uppgifter om vilka kostnadsfria och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Dagens reglering medför stora kostnader för den enskilda husvagns-/husbilsägaren som har stationära tankar för gasol större än 60 liter eftersom ett tillstånd behöver sökas i varje kommun där husbilen/husvagnen stannar en längre tidsperiod. MSB bedömer att ett tillstånd för denna typ av hantering kostar ca 5000 kronor och att man på en genomsnittlig husbilssemester besöker 5 olika kommuner, vilket skulle innebära en kostnad om 25 000 kronor.

Regleringen innebär även att personer som äger fordon med stationära tankar inte behöver söka tillstånd om de ska parkera/förvara dessa inomhus.

Den administrativa börda för kommunernas tillståndsmyndighet som ska hantera dessa tillstånd kommer att öka, i takt med att fler husvagnar/husbilar använder större behållare med gasol i Sverige.

Regleringen innebär även att snabbmatsbilar inte behöver söka tillstånd när de ställer upp för försäljning (inomhus eller utomhus).

MSB tycker inte att det är lämpligt att snabbmatsbilar placeras inomhus vid exempelvis mässor eller event eftersom en olycka med gasol, exempelvis ett läckage eller brand, innebär att lokalerna behöver utrymmas snabbt. I lokaler med många besökare är detta svårt att uppnå eftersom det kan ta lång tid tills alla besökare har blivit uppmärksammade på att lokalen behöva utrymmas och att det kan ta lång tid att genomföra själva utrymningen.

Men ett undantag från tillståndsplikt är inte ett undantag från Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Det finns idag reglering för hantering av brandfarliga gaser (MSBFS 2020:1 föreskrifter om hantering av brandfarlig gas och brandfarliga aerosoler) som ställer krav på hantering av gas inomhus.

Nytt undantag i MSBFS 2013:3

Ett nytt undantag införs i MSBFS 2013:3 för gasol i husvagnar/husbilar, vilken används för drift av inkopplade gasolanordningar.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Kravet på tillståndsplikt för hantering av brandfarliga gaser och brandfarliga vätskor regleras inte av EU-rätten.

När en husbil tillverkas i fabrik och sätts på marknaden omfattas den av ett s.k. helbilsgodkännande¹. Det innebär att själva installationerna är kontrollerade och accepterade som säkra. Detta helbilsgodkännande gäller inom hela EU. Den nya regleringen innebär att det blir enklare för personer som äger husbilar/husvagnar som har större tankar än 60 liter och som är helbilsgodkända, att resa inom Sverige.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Inga särskilda hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, utan detta bör ske så snart som möjligt. Föreskrifterna planeras träda i kraft den 15 maj 2023. Information om ändringen behöver ske till tillståndsmyndigheter samt till husbils- och husvagnsägare. Kommunikationen sker genom publicering på t.ex. MSB:s hemsida, information på seminarier och utbildningar samt via branschorganisationer.

B. Kommuner och regioner

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 EU) 2018/858

Beskrivning av effekter för kommuner och regioner

Den administrativa börda för kommunernas tillståndsmyndighet som ska hantera dessa tillstånd kommer att minska och inte fortsätta att öka i takt med att mer gasol och större behållare används till gasanordningar i husvagnar/husbilar.

C. Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

D. Samråd

Ändringen i MSBFS 2013:3 remitteras till landets kommuner samt till branschorganisationer inom gas.

E. Kontaktpersoner

Vid frågor angående ändringen av MSBFS 2013:3 eller denna konsekvensutredning, kontakta Amanda Lövenhamn, telefon: 010 240 5529, amanda.lovenhamn@msb.se